

2010

TEN BRIELE 6

Resultaten archeologisch
onderzoek Ten Briele 6,
Brugge

Jan Huyghe,
Bieke Hillewaert

Vergunningsnummer: 2010/216

Opdrachtgever:

GDF SUEZ Energy

Titel:

Resultaten archeologisch onderzoek Ten Briele 6, Brugge

Vergunningsnummer:

2010-216

Locatie:

Ten Briele 6, 8000 Brugge

Periode:

Augustus 2010

Versie:

Eindrapport

Auteurs:

Jan Huyghe & Bieke Hillewaert

Veldmedewerkers:

Serge Van Liefferinge en Régy Poppe

Raakvlak:

Komvest 45

8000 Brugge

T +32 [0]50 44 50 44

F +32 [0]50 61 63 67

E info@raakvlak.be

www raakvlak.be

1.	Inleiding	4
2.	Historische situering	5
2.1.	Historisch en cartografisch onderzoek	5
2.2.	Vroeger archeologisch onderzoek	5
3.	Bodemkundige situering.....	5
4.	Veldwerk.....	6
5.	Besluit	7
6.	Bibliografie.....	7

1. Inleiding

Naar aanleiding van de nieuwbouw van 6 loodsen en 2 kantoorgebouwen aan Ten Briele 6 te Brugge vroeg Raakvlak een vergunning voor het uitvoeren van een prospectie met ingreep in de bodem aan. De nodige afspraken werden gemaakt met de opdrachtgever GDF SUEZ Energy.

Het archeologisch proefonderzoek heeft tot doel het inventariseren en waarderen van het potentieel archeologisch erfgoed, dat door de geplande werken wordt verstoord. De resultaten worden geëvalueerd om de voordien ongekende, archeologische waarde van het bodemarchief vast te stellen en indien nodig een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving aan te bevelen.

Fig. 1: Het projectgebied aangeduid op de topografische kaart (bron: GISWEST)

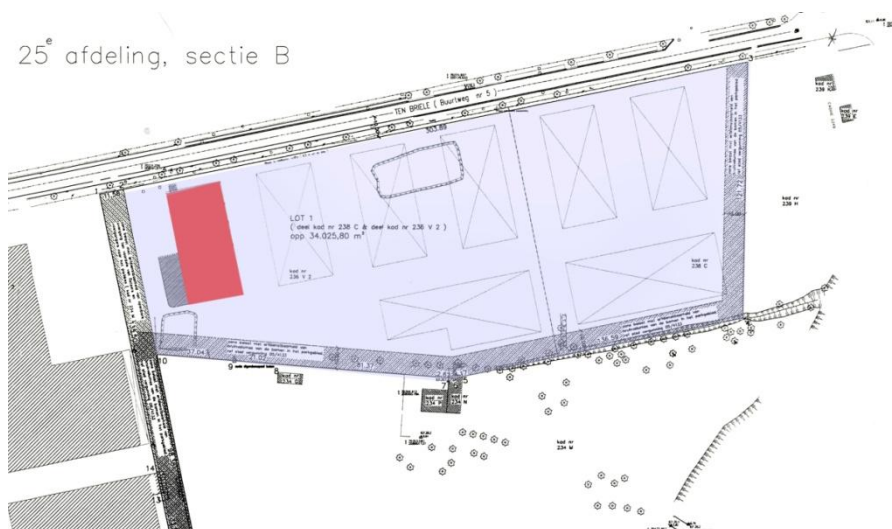

Fig. 2: Het projectgebied in het blauw aangeduid op de kadasterkaart met aanduiding van de nieuw te bouwen loodsen en kantoren. Van het gebouw in het rood werden in een pre- onderzoeksfase de funderingskuilen opgevolgd.

2. Historische situering

2.1. Historisch en cartografisch onderzoek

Ten Briele in Brugge is genoemd naar de historische hoeve 'Ten Briele'. Deze hoeve behoorde tot de bezittingen van het Sint-Janshospitaal, maar werd gesloopt voor de bouw van 'La Brugeoise' in 1948 (heden "Bombardier-Eurorail")¹.

Een kort historisch-cartografisch onderzoek bevestigt deze gegevens. Op de kabinetskaart van Ferraris (1770-1777) herkennen we ten oosten van het onderzoeksterrein de historische hoeve 'Ten Briele'. Het projectgebied wordt volledig ingenomen door akker- en weiland (zie fig. 3).

Fig. 1: De projectlocatie op de Kabinetskaart (1: projectlocatie, 2: hoeve 'Ten Briele')

Op de Poppkaart (1842) wordt de straat omschreven als "Straat van Sint-Michiels naar Lappers fort", verwijzend naar de toen nog bestaande hofstede "Lappersfort". Ter hoogte van dat bos stond in de loop van de 17de eeuw het "Lappersfort", één van de versterkingen gebouwd langs de Vaart Gent-Oostende tegen de talrijke invallen van de Fransen. Deze versterking, later verbouwd tot rijkelijke directeurswoning van een nabijgelegen fabriek, is naar verluidt (deels?) afgebroken circa 1963².

Doordat het terrein niet werd gebruikt ontwikkelde zich een natuurlijk bos, het zogenaamde 'Lappersfortbos'. Dit zonevreed bos werd in 2008 door de Vlaamse overheid en de stad Brugge aangekocht. De grond is ingekleurd als industriegebied 'Ten Briele', in 1977 vastgelegd in het Gewestplan. Oude bomen, struiken, planten en kleine diertjes floreerden in dit bos. Het Lappersfortbos wordt door milieuactivisten als symbooldossier gezien voor de andere bedreigde bossen in Vlaanderen.

Een deel van het Lappersfortbos werd vernietigd om er de geplande loodsen en kantoren te bouwen, maar de Lappersfronters ondernamen actie³.

Het is op deze gronden van het fel omstreden Lappersfortbos dat het archeologisch vooronderzoek wordt gepland.

¹ inventaris.onroerenderfgoed.be

² inventaris.onroerenderfgoed.be

³ wikipedia/Lappersfortbos

2.2. Vroeger archeologisch onderzoek

In de loop van 2010 voerde Stefan Decraemer een archeologisch proefonderzoek uit aan Ten Briele 'Syntra West'. Dit onderzoek leverde geen archeologische resultaten op. De bodem is sterk verstoord en doorsneden door zandwinningskuilen.

3. Bodemkundige situering

De bodemkaart vermeldt enkel kunstmatige gronden. Brugge bevindt zich op de grens van de polders en de zandstreek. De bovenste natuurlijke laag die hier in de bodem gevonden wordt, is het pleistocene dekzandpakket. Dit dekzandcomplex doorsnijdt de stad van oost naar west. Het projectgebied ligt ten zuiden van deze zandrug.

4. Veldwerk

Raakvlak vroeg een vergunning aan voor prospectie met ingreep in de bodem. De heisa in de media rond het Lappersfortbos en het verstrijken van de gedurende 2 jaar geldige, bouwvergunning waren voor de bouwheer de aanleiding om vlug enkele werken op het terrein uit te voeren. Er werd afgesproken dat deze beperkte graafwerken mochten doorgaan in de periode vóór het archeologisch proefonderzoek. Er werden 6 funderingsputjes gegraven voor de loods afgebeeld op fig. 4. Raakvlak was aanwezig tijdens deze graafwerken.

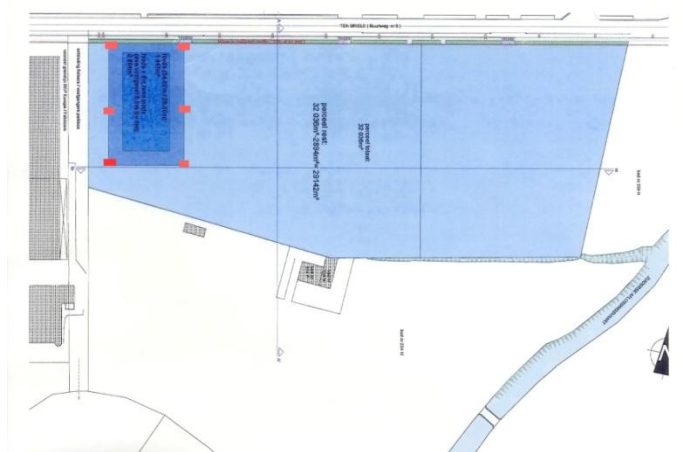

Fig. 4: Lokalisatie van de funderingsputten in het rood.

Er werd vastgesteld dat het Lappersfortbos ca. 35 cm lager gelegen is dan de baan Ten Briele. De verwijdering van de bomen en het uitfrezen van de boomwortels hebben de bodem grondig verstoord. Van het archeologisch interessante niveau was niks meer bewaard gebleven. Relevante archeologische sporen werden dan ook nergens aangetroffen.

Fig. 5: Het uitgraven van de funderingsputten.

Hoewel dit oorspronkelijk wel gepland was, werd op basis van al deze bevindingen besloten op de rest van het terrein (eveneens voormalig bos) geen archeologisch proefonderzoek te verrichten.

5. Besluit

Hoewel oorspronkelijk gepland, werd na het vaststellen van de grondig verstoorde bodem besloten geen archeologisch proefonderzoek uit te voeren.

Wel willen enkel nog wijzen op het decreet op de bescherming van het archeologisch patrimonium van 30 juni 1993 (en latere wijzigingen en uitvoeringsbesluiten), wat o.a. aangifte van eventuele vondsten inhoudt, indien er tijdens de werken toch nog onverwachte vondsten zouden worden aangetroffen.

6. Bibliografie

<https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/geheel/10659>

http://www.kbr.be/collections/cart_plan/ferraris/ferraris_nl.html

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Lappersfortbos>